

APSTIPRINĀTI

ar „BALVA” Apdrošināšanas akciju sabiedrības
2008. gada 13. novembra valdes lēmumu
prot. Nr. 64

SAUSZEMES TRANSPORTLĪDZEKĻU APDROŠINĀŠANAS NOTEIKUMI Nr. SA 05

1. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums

- 1.1. **Apdrošinātājs** – „BALVA” Apdrošināšanas akciju sabiedrība.
- 1.2. **Apdrošinājuma ņemējs** - fiziskā vai juridiskā persona, kas noslēdz apdrošināšanas līgumu ar Apdrošinātāju savā vai citas personas labā.
- 1.3. **Apdrošinātais** - apdrošināšanas līgumā norādītā fiziskā vai juridiskā persona, kurai ir apdrošināmā interese, kuras labā ir noslēgts apdrošināšanas līgums un kurai, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, ir paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaka.
- 1.4. **Transporta līdzeklis** (turpmāk noteikumu tekstā - TL) - likumīgi iegādāts, izgatavotājrūpnīcā ražots un Latvijas Republikas likumdošanā noteiktajā kārtībā Ceļu satiksmes drošības direkcijā vai Valsts tehniskās uzraudzības aģentūrā reģistrēts sauszemes transportlīdzeklis, kuram Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir veikta transportlīdzekļu valsts tehniskā apskate.
- 1.5. **TL papildus aprīkojums** - TL iemontētās ierīces, kas nav iekļautas TL rūpnīcas komplektācijā, t.i., kas netika uzstādītas TL ražošanas (montāžas) procesā izgatavotājrūpnīcā, kuru uzstādīšana (uzlikšana) nav aizliegta ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, un par kurām ir izdarīta atzīme apdrošināšanas līgumā.
- 1.6. **TL vadītājs** - fiziskā persona, kurai ir atbilstošas kategorijas TL vadīšanas tiesības un kas vada TL vai apmāca vadīt TL personu, kurai nav atbilstošas kategorijas TL vadīšanas tiesību, un kura nav veikusi noziedzīgas darbības, lai iegūtu un vadītu to.
- 1.7. **TL turētājs** - fiziskā vai juridiskā persona, kura uz tiesiska pamata (nomas, patapinājuma līgums u.c.) lieto TL. Par TL turētāju nav uzskatāma persona, kas TL lieto uz dienesta vai darba tiesisko attiecību pamata.
- 1.8. **TL tiesīgais lietotājs** – fiziskā vai juridiskā persona, kas uz tiesiska pamata lieto transportlīdzekli ceļu satiksmē.
- 1.9. **TL noma** – TL nodošana lietošanā par atlīdzību.
- 1.10. **TL faktiskā vērtība** - TL tirgus vērtība, kuru, savstarpēji vienojoties, nosaka Apdrošinātājs un Apdrošinājuma ņemējs, vai vērtība, kuru nosaka Apdrošinātāja akceptēti eksperti.
- 1.11. **Apdrošinājuma summa** - apdrošināšanas līgumā noteiktā naudas summa, par kuru ir apdrošināts TL.
- 1.12. **Apdrošināšanas prēmija** - maksājums par TL apdrošināšanu, kuru Apdrošinājuma ņemējam ir jāsamaksā Apdrošinātājam apdrošināšanas līgumā noteiktajā kārtībā un termiņos.
- 1.13. **Apdrošināšanas atlīdzība** - par apdrošināšanas gadījumu izmaksājamā naudas summa vai nodrošināmie pakalpojumi atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.14. **Pašrisks (Franšīze)** – naudas izteiksmē vai procentos izteikts zaudējuma apmērs, kādu katrā apdrošināšanas gadījumā uzņemas apdrošinājuma ņemējs.
- 1.15. **Apdrošinātais risks** — apdrošināšanas polisē paredzētais no apdrošinātā gribas neatkarīgs notikums, kura iestāšanās iespējama nākotnē.
- 1.16. **Apdrošināšanas gadījums** - ar apdrošināto risku cēloņsakarīgi saistīts notikums, kuram iestājoties paredzēta apdrošināšanas atlīdzības izmaka atbilstoši apdrošināšanas līgumam.
- 1.17. **Apdrošināšanas noteikumi** - šajā dokumentā izklāstītie apdrošināšanas noteikumi.
- 1.18. **Apdrošināšanas līgums** - Apdrošinātāja un Apdrošinājuma ņemēja vienošanās, saskaņā ar kuru Apdrošinājuma ņemējs uzņemas saistības maksāt apdrošināšanas prēmiju līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā, kā arī izpildīt citas apdrošināšanas līgumā noteiktās saistības un Apdrošinātājs uzņemas saistības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam, izmaksāt Apdrošinātājam apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši apdrošināšanas līgumam.

Apdrošināšanas līguma neatņemamas sastāvdaļas ir: pieteikums TL apdrošināšanai/apskates akts, apdrošināšanas polise, apdrošināšanas noteikumi.

- 1.19. **Apdrošināšanas polise** – dokuments, kas apliecina apdrošināšanas līguma noslēgšanu un ietver apdrošināšanas līguma noteikumus, kā arī visus šā līguma grozījumus un papildinājumus, par kuriem apdrošinātājs un apdrošinājuma ņēmējs ir vienojušies apdrošināšanas līguma darbības laikā.
- 1.20. **Pieteikums TL apdrošināšanai** - Apdrošinātāja noteikts dokuments, kuru Apdrošinājuma ņēmējs iesniedz Apdrošinātājam, lai paziņotu būtisko informāciju, kas ir nepieciešama Apdrošinātājam apdrošināmā riska novērtēšanai un apdrošināšanas līguma noslēgšanai.
- 1.21. **Pilnīga bojāeja** – gadījums, kad TL remonts nav tehniski iespējams vai tas ir ekonomiski nepamatots. Remonts tiek uzskatīts par ekonomiski nepamatotu, ja paredzamās TL remonta izmaksas pārsniedz 70% (septiņdesmit procentus) no transportlīdzekļa vērtības uz apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdi.
- 1.22. **Saskaņotais paziņojums** – veidlapa, kuru normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos ceļu satiksmes negadījumā iesaistīto transportlīdzekļu vadītāji aizpilda negadījuma vietā, ar parakstiem apliecinot negadījuma norises apstākļus, faktus un negadījuma shēmu.

2. Vispārīgie noteikumi

- 2.1. Apdrošinātājs, pamatojoties uz šiem apdrošināšanas noteikumiem, Latvijas Republikas likumu „Par apdrošināšanas līgumu” un citiem LR spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, slēdz sauszemes transportlīdzekļu apdrošināšanas līgumus ar juridiskām un fiziskām personām.
- 2.2. Apdrošinātāja, Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā tiesiskās attiecības, kas nav noteiktas un atrunātas šajos apdrošināšanas noteikumos, tiks risinātas saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.
- 2.3. Izvēloties apdrošināšanas līguma darbības teritoriju, ir iespējams pielietot vienu no sekojošiem variantiem:

- I. Latvijas teritorija;
- II. Latvijas un „Eiropa-1” teritorijas;
- III. Latvijas, „Eiropa-1” un „Eiropa-2” teritorijas.

Apdrošināšanas līguma darbības teritorijas variants tiek noteikts apdrošināšanas polisē.

Ar apdrošināšanas noteikumos un polisē minēto jēdzienu „Eiropa-1” saprot Lietuvas, Igaunijas, Austrijas, Andoras, Beļģijas, Bulgārijas, Čehijas, Dānijas, Francijas, Grieķijas, Horvātijas, Islandes, Itālijas, Lihtenšteinas, Luksemburgas, Maltas, Monako, Melnkalnes, Nīderlandes, Norvēģijas, Polijas, Portugāles, Rumānijas, Slovākijas, Slovēnijas, Somijas, Spānijas, Sanmarino, Serbijas, Šveices, Ungārijas, Vatikāna, Vācijas un Zviedrijas teritoriju.

Ar apdrošināšanas noteikumos un polisē minēto jēdzienu „Eiropa-2” saprot Ķīras, Kipras, Lielbritānijas, Baltkrievijas, Moldāvijas, Ukrainas un Krievijas Federācijas Eiropas daļas, kas atrodas uz rietumiem no Urālu kalniem, teritoriju.

- 2.4. Apdrošinātājam un Apdrošinājuma ņēmējam savstarpēji (rakstiski) vienojoties un Apdrošinājuma ņēmējam iemaksājot papildus apdrošināšanas prēmiju, apdrošināšanas līguma darbības teritorija var tikt paplašināta.

3. Apdrošinātie riski un vispārējie izņēmumi

- 3.1. Apdrošinātājs sniedz apdrošināšanas aizsardzību sekojošiem ārējās iedarbības apdrošināšanas risku variantiem:

I. BOJĀJUMI:

1) Ceļu satiksmes negadījuma (CSNg) risks

Ar CSGN šajos noteikumos saprot ceļu satiksmē notikušo TL sadursmi ar citu transportlīdzekli, šķērsli (izņemot bedres un ceļu seguma bojājumus), gājēju, dzīvnieku vai citu

objektu, kā arī kustībā esošā TL apgāšanos vai krišanu.

2) Uguns un dabas stihijas iedarbības risks

Ar uguns iedarbību šajos noteikumos saprot uguns uzliesmojumu apdrošinātajā TL, kas radies no ārēja avota, elektrotehnisko iemeslu dēļ vai lidaparāta uzkrišanas dēļ, kā rezultātā TL ir nodarīti bojājumi.

Ar dabas stihijas iedarbību šajos noteikumos saprot vētras (vēja ātrums virs 17,2 m/sek.), ūdensplūdu, zibens, krusas tiešu iedarbību uz apdrošināto TL, kā arī dažādu priekšmetu tiešu iedarbību uz apdrošināto TL, ja tā ir izraisīta ar šai vietai netipiskām dabas stihijas parādībām.

3) Dažādu priekšmetu un vielu uzkrišanas risks

4) Dzīvnieku ārējās iedarbības risks.

TL mehāniskie bojājumi, ko izraisījuši dzīvnieki vai putni.

5) Stiklu bojājuma risks

Ar stiklu bojājumu šajos noteikumos saprot apdrošinātā TL stiklu, lukturu, spoguļu stiklu, to aizvietotāju bojājumus un/vai bojāeju iepriekšminēto risku iestāšanās rezultātā.

II. ZĀDZĪBA, LAUPĪŠANA UN TREŠO PERSONU PRETTIESISKA DARBĪBA:

1) Apdrošinātā TL zādzības risks

Ar apdrošinātā TL zādzību šajos noteikumos saprot apdrošināšanas objekta zādzību apdrošinājuma ņemēja, apdrošinātā vai tiesīgā lietotāja prombūtnes laikā, ja apdrošināšanas objekta reģistrācijas apliecība, kā arī aizdedzes atslēgu un pretaizdzīšanas iekārtu un ierīču vadības līdzekļu komplekti un to sastāvdaļas, atrodas pie Apdrošinājuma ņemēja, Apdrošinātā vai TL tiesīgā lietotāja.

2) Apdrošinātā TL laupīšanas risks.

Ar laupīšanu šajos noteikumos saprot apdrošinātā TL laupīšanu, ko izdarījusi persona vai personas, pielietojot vardarbību vai draudot ar to Apdrošinājuma ņemējam, Apdrošinātajam vai TL tiesīgajam lietotājam.

3) Apdrošinātā TL detaļu vai papildus aprīkojuma zādzības risks

4) Trešo personu prettiesiskas darbības risks

Ar trešo personu prettiesiskām darbībām šajos noteikumos saprot apdrošinātā TL prettiesisku iznīcināšanu vai bojāšanu.

3.2. Šo noteikumu izpratnē par apdrošināšanas gadījumu netiek uzskatīti:

- 1) morālais kaitējums, atrautā peļņa, dīkstāve un citi Apdrošinājuma ņemēja, Apdrošinātā, kā arī trešo personu netiešie zaudējumi, kā arī tādas izmaksas kā: soda naudas, ar dzīvošanu viesnīcā saistītās izmaksas, kas radušās apdrošinātā TL remontēšanas laikā, komandējuma izmaksas, zaudējumi, kas ir saistīti ar preču piegādes termiņiem utml.;
- 2) mantas, kas apdrošināšanas gadījuma iestāšanās brīdī atradās apdrošinātajā TL, bojāšana, iznīcināšana un/vai zādzība;
- 3) tenta sabojāšana vai nolaupīšana;
- 4) zaudējumi, kas ir radušies Apdrošinājuma ņemēja, Apdrošinātā, TL tiesīgā lietotāja, apdrošinātā TL pasažieru tīšas darbības, kas ir vērstas uz apdrošināšanas gadījuma iestāšanos, rezultātā, kā arī ja tie radušies augstāk minētajam personām izdarot vai mēģinot izdarīt noziedzīgu nodarījumu;
- 5) zaudējumi, kas ir radušies, ja apdrošināto TL vada persona:
 - a) kurai nav spēkā esošas attiecīgās kategorijas vadītāja apliecības vai persona, kurai ir stājies spēkā transportlīdzekļu vadīšanas tiesību izmantošanas aizliegums;
 - b) kura patvalīgi, pretrunā ar spēkā esošo normatīvo aktu prasībām, ir atstājusi ceļu satiksmes negadījuma vietu, vadījusi apdrošināšanas objektu, atrodoties alkoholisko dzērienu, narkotisku, psihotoksisku, psihotropo vai citu apreibinošo vielu iespāidā, lietojusi augstāk minēto līdz policijas ierašanās notikuma vietā vai izvairījusies no savlaicīgas alkohola,

- narkotisko, psihotropu, psihotoksisku vai citu apreibinošo vielu ietekmes pārbaudes;
- c) kuras personība nav noskaidrota;
- 6) notikumi, kas ir radušies ārpus apdrošināšanas līguma darbības laika vai teritorijas;
- 7) zaudējumi, kas ir radušies, veicot apdrošinātā TL iekraušanas vai izkraušanas darbus;
- 8) zaudējumi, kas radušies apdrošinātajam TL kravas iekraušanas un/vai izkraušanas darbu veikšanas rezultātā;
- 9) zaudējumi, kas radušies apdrošinātajam TL, atrodoties karjerā vai citos celtniecības objektos;
- 10) zaudējumi, kas radušies, apdrošināto TL izmantojot citu transportlīdzekļu vilkšanai vai velkot apdrošināto TL ar citu transportlīdzekli;
- 11) notikumi, kas ir radušies Apdrošinājuma ņemējam, Apdrošinātajam, TL tiesīgajam lietotājam, pārkāpjot TL ekspluatācijas noteikumus, tajā skaitā: izmantojot TL, kas nav tehniskā kārtībā, izmantojot TL, kas nav izgājis tehnisko apskati normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā, kā arī pārkāpjot ugunsdrošības noteikumus, ugunsnedrošu un sprāgstošu vielu vai priekšmetu pārvietošanas un glabāšanas noteikumus, drošības noteikumus kravas pārvadāšanas laikā, kas noteikti Ceļu satiksmes noteikumos, turpmāk tekstā – CSN, un citos normatīvajos aktos;
- 12) notikumi, kas ir radušies ugunsgrēka vai sprādziena rezultātā iekraujot, izkraujot vai pārvadājot degošas vai sprāgstošas vielas vai priekšmetus, ja apdrošinātais TL nav paredzēts šādu vielu un priekšmetu pārvadāšanai;
- 13) zaudējumi, kas radušies laikā, kad transportlīdzeklis transportēts kā krava neatkarīgi no pārvadājuma veida, vai transportlīdzeklim bojājumus ir nodarījusi pienācīgi nenostiprināta krava vai priekšmeti, kas atradušies transportlīdzeklī, uz transportlīdzekļa vai tam pievienotā piekabē;
- 14) notikumi, kas ir radušies karadarbības, masu nemieru, radioaktīvās saindēšanās, radioaktīvā piesārņojuma, dabas katastrofu un citu līdzīgu gadījumu rezultātā, kā arī apdrošinātā TL konfiskācijas, piespiedu atsavināšanas, aresta vai iznīcināšanas rezultātā, kas veiktas uz valsts institūciju rīkojuma pamata;
- 15) notikumi, kas ir radušies TL transportēšanas laikā, kas veikta ar jūras, dzelzceļa vai cita veida transportu;
- 16) zaudējumi, kas radušies:
- TL vadītājam pārkāpjot dzelzceļu pārbrauktuves šķērsošanas noteikumus,
 - TL vadītājam neievērojot luksofora vai regulētāja signālus,
 - TL vadītājam neievērojot ceļu horizontālo apzīmējumu „nepārtraukta līnija” (CSN 920. zīme), „dubulta nepārtraukta līnija” (CSN 921. zīme), „dubulta pārtraukta līnija” (CSN 927. zīme) vai „nepārtraukta dzelzceļa līnija” (CSN 947. zīme),
 - TL vadītājam pārsniedzot atļauto braukšanas ātrumu vairāk kā par 30%,
 - TL vadītājam neievērojot rīkojuma, aizlieguma un priekšrocības zīmu prasības, kas ir cēloniskā sakarā ar ceļu satiksmes negadījuma izraisīšanu;
 - agresīvas braukšanas rezultātā.
- 17) notikumi, kas radušies apdrošinātajam TL atrodoties autoservisa vai automazgātuves teritorijā, uz estakādēm, kā arī TL uzstādot signalizāciju vai veicot TL riteņu un/vai riepu nomaiņu;
- 18) riepu un riteņu disku bojājumi, nozaudēšana vai zādzība;
- 19) bojājumi, kas bijuši TL apdrošināšanas līguma noslēgšanas brīdī un kuri fiksēti pieteikumā TL apdrošināšanai/apskates aktā.

3.3. Par apdrošināšanas gadījumiem netiek uzskatīti un netiek atlīdzināti tādi zaudējumi, kuri tieši vai netieši rodas:

- apdrošinātā TL tirgus vērtības samazināšanas un dabiskā nolietojuma rezultātā;
- instrumentu komplekta, aptieciņas, ugunsdzēsības aparāta, avārijas zīmes, stacionāro pretaizdzīšanas ierīču, ja pēdējie nebija uzstādīti izgatavotārūpnīcā vai netika apdrošināti ka papildus aprīkojums, zādzības, sabojāšanas rezultātā;
- apdrošinātās automagnetolas ar noņemamo priekšējo paneli vai noņemamā priekšējā paneļa sabojāšanas, bojāejas vai zādzības, ja priekšējais noņemamais panelis tika atstāts apdrošinātajā TL, rezultātā;
- apdrošinātā TL reģistrācijas zīmu zādzības rezultātā;

- 5) apdrošinātā TL detaļu, mezglu un agregātu darbības traucējumu un bojājuma rezultātā, ekspluatējot TL, tajā skaitā ieklūstot svešķermeņiem un vielām TL aggregātos;
- 6) gadījumā, ja nodotais līzingā vai iznomātais apdrošinātais TL netiek atgriezts Apdrošinājuma ņēmējam vai Apdrošinātajam;
- 7) TL tehniskās un/vai garantijas apkalpošanas un/vai apskates rezultātā;

3.4. Notikušais negadījums netiek uzskatīts par apdrošināšanas gadījumu, ja:

- 1) pēc apdrošināšanas objekta zādzības nevērīgas vai neapdomīgas glabāšanas dēļ netiek nodota apdrošināšanas objekta reģistrācijas apliečība un/vai netiek nodoti visi apdrošināšanas pieteikumā norādītie aizdedzes atslēgu un pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu komplekti un to sastāvdaļas, bet, ja apdrošināšanas pieteikumā nav minēts apdrošināšanas objekta atslēgu vai pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu skaits, tad, ja netiek nodoti visi attiecīgi rūpnieciski paredzētie vai ar dīlera starpniecību izgatavotie komplekti;
- 2) notiekot ceļu satiksmes negadījumam, tiek konstatēts AETR līgumā (Eiropas valstu līgums par transportlīdzekļu apkalpju darbu starptautiskajos autopārvadājumos) noteikto prasību pārkāpums;
- 3) apdrošinājuma ņēmējs, apdrošinātais vai tiesīgais lietotājs izmantoja apdrošināšanas objektu pretlikumīgiem vai noziedzīgiem mērķiem;
- 4) Apdrošinājuma ņēmējs vai Apdrošinātais ir saņēmis zaudējumu atlīdzību par nodarītajiem zaudējumiem no zaudējumu nodarījušās personas vai no apdrošināšanas kompānijas, kurā apdrošināta zaudējumu nodarījušās personas civiltiesiskā atbildība;
- 5) zaudējumu rašanās saistīta ar transportlīdzekļa izmantošanu vietās, kas nav paredzētas ceļu satiksmei vai pasākumos, kuru mērķis ir augstākā braukšanas ātruma sasniegšana, šķēršļu pārvarēšana vai sevišķas braukšanas mākas demonstrējumi, vai treniņbraucienos, kā arī gatavojoties šādiem pasākumiem;
- 6) TL bija aprīkots ar riepām, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām;

3.5. Apdrošinātājs var atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja apdrošinātais ar jaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no šo noteikumu 9.1. un 9.2. punktos noteiktajiem pienākumiem.

3.6. Apdrošinātājam ir tiesības atteikties izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, ja Apdrošinātais un/vai Apdrošinājuma ņēmējs 6 (sešu) mēnešu laikā pēc Apdrošinātāja attiecīgā paziņojuma saņemšanas dienas nav iesniedzis Apdrošinātāja pieprasītos dokumentus.

3.7. Apdrošinātājs var samazināt apdrošināšanas atlīdzību par 50% (piecdesmit procentiem), ja Apdrošinātais un/vai Apdrošinājuma ņēmējs vieglas neuzmanības dēļ nav izpildījis kādu no šo noteikumu 9.1. un/vai 9.2. punktos noteiktajiem pienākumiem.

4. Apdrošinājuma summa

4.1. Apdrošināšanas līgumā apdrošinājuma summa tiek noteikta pēc pušu vienošanās, pamatojoties uz apdrošināšanas objekta apdrošināšanas vērtību apdrošināšanas līguma noslēgšanas dienā.

4.2. Apdrošinājuma summa nedrīkst pārsniegt apdrošinātā TL faktisko vērtību.

4.3. Ja apdrošināšanas līgumā norādītā apdrošinājuma summa ir zemāka nekā apdrošinātā TL faktiskā vērtība, tad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta proporcionāli apdrošinājuma summas attiecībai pret TL faktisko vērtību.

4.4. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinātāja izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību kopējā summa nedrīkst pārsniegt apdrošināšanas līgumā noteikto apdrošinājuma summu.

5. Apdrošināšanas līguma noslēgšanas kārtība

5.1. Apdrošinājuma ņēmējs, pēc Apdrošinātāja pieprasījuma, aizpilda Apdrošinātāja noteiktās formas pieteikumu TL apdrošināšanai. Pieteikumu TL apdrošināšanai Apdrošinājuma ņēmējs aizpilda pašrocīgi vai to aizpilda Apdrošinājuma ņēmēja pilnvarotais pārstāvis. Pēc Apdrošinājuma ņēmēja līguma un pēc viņa vārdiem pieteikumu var aizpildīt Apdrošinātāja pārstāvis. Visiem

pieteikuma punktiem jābūt aizpildītiem salasāmā rokrakstā, kas nepieļauj divdomīgo traktējumu. Apdrošinājuma ņēmējs ir atbildīgs par pieteikumā TL apdrošināšanai norādītās informācijas patiesumu.

5.2. Slēdzot apdrošināšanas līgumu Apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums:

- 1) paziņot Apdrošinātājam par visiem Apdrošinājuma ņēmējam zināmiem apstākļiem, kā arī sniegt citu informāciju, kam ir būtiska nozīme apdrošināšanas gadījuma iestāšanas iespējamības noteikšanai un apdrošināmā riska novērtēšanai;
- 2) uzrādīt Apdrošinātājam TL reģistrācijas apliecības un vadītāja apliecības oriģinālus, kā arī citus dokumentus, kas nepieciešami Apdrošinātājam apdrošināšanas līguma noslēgšanai;
- 3) uzrādīt Apdrošinātājam TL apskates veikšanai līdz apdrošināšanas līguma noslēgšanai.

5.3. Ja Apdrošinājuma ņēmēja vai Apdrošinātā ļauns nolūks (Civillikuma 1641.pants) vai rupja neuzmanība (Civillikuma 1645.pants) ir bijusi par iemeslu Apdrošinātāja maldināšanai par apstākļiem, kas tam jāzina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības novērtēšanai, apdrošināšanas līgumu atzīst par spēkā neesošu no tā noslēgšanas brīža. Iemaksāto apdrošināšanas prēmiju Apdrošinātājs neatmaksā.

5.4. Apdrošinātājam, vienojoties ar Apdrošinājuma ņēmēju, apdrošināšanas līgumā var būt atrunāti īpašie apdrošinātā TL glabāšanas noteikumi.

6. Apdrošināšanas prēmijas samaksas kārtība

6.1. Apdrošinātājam, vienojoties ar Apdrošinājuma ņēmēju, apdrošināšanas prēmija var būt samaksāta

Latos vai apdrošināšanas līgumā norādītajā valūtā, skaidrā naudā vai ar pārskaitījumu Apdrošinātāja norēķinu kontā. Ja apdrošināšanas prēmija tiek maksāta ar bezskaidrās naudas pārskaitījumu, tad par samaksas datumu tiek uzskatīta tā diena, kad naudas līdzekļi ir ieskaitīti Apdrošinātāja norādītajā norēķinu kontā. Gadījumā, ja apdrošināšanas prēmija tiek iemaksāta citā valūtā, nekā ir norādīta apdrošināšanas polisē, konvertēšanai tiek piemērots Latvijas Bankas noteiktais valūtu maiņas kurss uz apdrošināšanas prēmijas samaksas dienu.

6.2. Apdrošinājuma ņēmējam ir pienākums samaksāt apdrošināšanas prēmiju apdrošināšanas līgumā noteiktajā veidā, termiņos un apmērā. Apdrošinātājs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesīgs izbeigt apdrošināšanas līgumu, ja Apdrošinājuma ņēmējs nav samaksājis apdrošināšanas prēmiju atbilstoši apdrošināšanas līguma noteikumiem.

6.3. Ja puses vienojas, ka apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa tiek samaksāta pēc apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās, tad pēc apdrošināšanas prēmijas vai tās pirmās daļas samaksas apdrošināšanas līgumā noteiktajā termiņā apdrošināšanas līgums ir spēkā ar tajā norādīto spēkā stāšanās dienu. Ja apdrošināšanas prēmija vai tās pirmā daļa nav samaksāta līdz apdrošināšanas līgumā noteiktajam termiņam, uzskatāms, ka apdrošināšanas līgums nav stājies spēkā, ja normatīvajos aktos nav noteikts citādi.

6.4. Kārtējie apdrošināšanas prēmijas maksājumi Apdrošinājuma ņēmējam jāveic saskaņā ar apdrošināšanas polisē paredzētajiem termiņiem. Ja apdrošināšanas līgumā noteiktā apdrošināšanas prēmija vai tās daļa nav samaksāta pilnībā, Apdrošinātājam normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu.

6.5. Ja apdrošināšanas līgums tiek noslēgts uz laika periodu īsāku par vienu gadu, tad Apdrošinājuma ņēmēja pienākums ir samaksāt apdrošināšanas prēmiju pilnā apmērā līdz apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās dienai.

6.6. Apdrošinājuma ņēmējs zaudē tiesības maksāt apdrošināšanas prēmiju pa daļām, ja līdz kārtējās apdrošināšanas prēmijas daļas samaksai ir paziņojis par apdrošināšanas gadījuma iestāšanos. Šajā gadījumā Apdrošinātājs ir tiesīgs pieprasīt no Apdrošinājuma ņēmēja samaksāto nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu pirms termiņa vai ieturēt nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības summas.

7. Apdrošināšanas līguma darbības termiņš

- 7.1. Apdrošināšanas līgums tiek noslēgts uz noteiktu, savstarpēji saskaņotu laiku līdz vienam gadam.
- 7.2. Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas tās dienas plkst. 24:00 (pēc Latvijas laika), kas apdrošināšanas līgumā ir norādīta kā tā darbības izbeigšanas diena.

8. Apdrošināšanas līguma darbības izbeigšana

- 8.1. Apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas šādos gadījumos:
- 1) Apdrošinātājs pilnībā ir izpildījis savas saistības;
 - 2) apdrošinātā juridiskā persona ir likvidēta un tai nav tiesību pārņēmēja;
 - 3) ar tiesas nolēmumu apdrošināšanas līgums atzīts par spēkā neesošu;
 - 4) puses par to ir vienojušās apdrošināšanas līguma darbības laikā;
 - 5) citos šajos noteikumos un LR normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos.
- 8.2. Šajos apdrošināšanas noteikumos un LR normatīvajos aktos paredzētajos gadījumos apdrošināšanas līgumu izbeidz, attiecīgajai pusei nosūtot rakstveida paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu, ja LR normatīvie akti un šie apdrošināšanas noteikumi nenosaka citu apdrošināšanas līguma izbeigšanas kārtību, Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 (piecpadsmit) dienām no rakstveida paziņojuma nosūtišanas dienas.
- 8.3. Apdrošinātājam un Apdrošinājuma ņēmējam ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas. Apdrošināšanas līgums ir izbeigts pēc 15 (piecpadsmit) dienām no dienas, kad attiecīgā puse (Apdrošinātājs vai Apdrošinājuma ņēmējs) nosūtījis rakstveida paziņojumu par apdrošināšanas līguma izbeigšanu. Ja apdrošināšanas atlīdzība ir mazāka nekā starpība starp iemaksāto apdrošināšanas premjiju un apdrošināšanas premjijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušos periodu, Apdrošinātājs atmaksā Apdrošinājuma ņēmējam apdrošināšanas premjijas daļu, kuras apmēru nosaka, no samaksātās apdrošināšanas premjijas atskaitot apdrošināšanas atlīdzību, apdrošināšanas premjijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušos periodu un ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos Apdrošinātāja izdevumus, kuri nepārsniedz 25 procentus no kopējās apdrošināšanas premjijas.
- 8.4. Ja apdrošinātais risks iestājas Apdrošinātā, Apdrošinājuma ņēmēja vai trešās personas ļauna nolūka dēļ, apdrošināšanas līgums uzskatāms par izbeigtu no minēto faktu konstatācijas brīža. Šajā gadījumā Apdrošinātājam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību.
- 8.5. Apdrošinājuma ņēmēja likvidācijas vai maksātnespējas gadījumā Apdrošinātājam, administratoram vai likvidatoram ir tiesības izbeigt apdrošināšanas līgumu ar rakstveida paziņojumu. Administrators vai likvidators var izbeigt apdrošināšanas līgumu tikai viena mēneša laikā no administratora vai likvidatora iecelšanas dienas. Apdrošinātājs nevar izbeigt apdrošināšanas līgumu agrāk kā pēc viena mēneša no administratora vai likvidatora iecelšanas dienas. Šādos gadījumos Apdrošinātājs atmaksā premjiju, kuru nosaka, atskaitot no iemaksātās apdrošināšanas premjijas daļu par apdrošināšanas līguma darbības izbeigušos periodu līdz apdrošināšanas līguma izbeigšanas brīdim, kā arī ar apdrošināšanas līguma noslēgšanu saistītos apdrošinātāja izdevumus, kuri nepārsniedz 25 procentus no kopējās apdrošināšanas premjijas.
- 8.6. Apdrošinātā TL reģistrācijas informācijas vai īpašnieka maiņas gadījumā, ja nav citas vienošanās ar Apdrošinātāju, apdrošināšanas līgums tiek izbeigts TL īpašnieka maiņas brīdī, izņemot gadījumus, kad par TL īpašnieku kļūst tā turētājs.

9. Pušu savstarpējās attiecības, iestājoties apdrošināšanas gadījumam

- 9.1. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinājuma ņēmēja, apdrošinātā un tiesīgā lietotāja pienākums ir:
- 9.1.1. nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, veikt darbības atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem:
- 1) paziņot par ceļu satiksmes negadījumu policijai vai aizpildīt saskaņoto paziņojumu, ja to paredz tās valsts normatīvie akti, kurā noticis ceļu satiksmes negadījums;
 - 2) iestājoties citiem riskiem, izņemot ceļu satiksmes negadījumu, paziņot par notikušo policijai, citām tiesībsargājošām institūcijām vai iestādēm, ja tādu iespēju paredz tās valsts normatīvie akti, kurā noticis apdrošināšanas gadījums;
- 9.1.2. veikt visus iespējamos saprātīgos pasākumus, lai samazinātu zaudējumus.
- Gadījumā, ja TL bojājumu dēļ tiek atvieglota pieeja TL, TL tiesīgā lietotāja pienākums ir uzreiz pēc apdrošināšanas gadījuma iestāšanās (atsevišķos gadījumos - uzreiz pēc tam, kad

izsauktie policijas un citu kompetento institūciju darbinieki ir veikuši TL apskati notikuma vietā), novietot apdrošināšanas objektu apsargājamā stāvvietā vai slēgtā telpā (garāžā), kas tiek aizslēgta ar atslēgu vai cita veida slēdzeni bez iespējas brīvai piekļūšanai no trešo personu puses;

- 9.1.3. nekavējoties, tiklīdz tas iespējams, bet ne vēlāk kā 72 stundu laikā (neskaitot brīvdienas un oficiālās svētku dienas LR), skaitot no brīža, kad Apdrošinājuma ņēmējam, Apdrošinātajam, apdrošinātā TL turētājam vai TL vadītājam kļuva zināms un bija iespēja informēt Apdrošinātāju par notikušo, rakstiski par to paziņot Apdrošinātājam;
 - 9.1.4. iesniegt Apdrošinātājam dokumentus, kas apliecina neiespējamību savlaicīgi izpildīt šo noteikumu 9.1.3. punkta prasības;
 - 9.1.5. iesniegt Apdrošinātājam sekojošus dokumentus un priekšmetus:
 - a) Apdrošinātāja noteiktas formas pieteikumu;
 - b) Apdrošinātā izsniegtu pilnvaru viņa interešu pārstāvēšanai attiecībās ar Apdrošinātāju (juridiskajām personām);
 - c) apdrošinātā TL reģistrācijas apliecības kopiju, uzrādot reģistrācijas apliecības oriģinālu;
 - d) policijas vai citas tiesībsargājošās iestādes izziņu vai saskaņoto paziņojumu;
 - e) TL vadītāja (kurš vadīja apdrošināto TL negadījuma iestāšanās brīdī) apliecības kopiju, uzrādot vadītāja apliecības oriģinālu;
 - f) ekspluatējot TL, kurš aprīkots ar tahogrāfa iekārtu, ir jānodod tahogrāfa disks vai cits informācijas nesējs, kas atradies bojātā apdrošināšanas objektā negadījuma brīdī un tahogrāfa disku vai citu informācijas nesēju par iepriekšējām 24 stundām;
 - g) automagnetolas vai citu veidu skaņu ierakstu atskaņošanas aparatūras vadības paneli (ja no TL ir nozagta magnetola vai citu veidu skaņu ierakstu atskaņošanas aparatūra, kurai ir paredzēts noņemams vadības panelis un kura ir apdrošināta kā apdrošinātā TL papildus aprīkojums);
 - h) citus Apdrošinātāja pieprasītos dokumentus.
 - 9.1.6. Pēc Apdrošinātāja pieprasījuma, nodot viņam apskatei apdrošināto TL Apdrošinātāja norādītajā laikā un vietā; gadījumā, ja bojājumi, kas apdrošināšanas gadījuma rezultātā nodarīti apdrošinātajam TL, neļauj tam piedalīties ceļu satiksmē, apskate tiek veikta apdrošinātā TL atrašanās vietā.
- 9.2. Ja iestājas apdrošinātā TL zādzības vai laupīšanas risks, papildus šo noteikumu 9.1. punktā norādītajiem pienākumiem, Apdrošinājuma ņēmēja un/vai Apdrošinātā pienākums ir:
- 1) Nekavējoties, tiklīdz tas ir iespējams, bet ne vēlāk par 24 stundām, skaitot no apdrošinātā TL laupīšanas brīža vai brīža, kad Apdrošinātajam un/vai Apdrošinājuma ņēmējam kļuva zināms par apdrošinātā TL zādzību, ar rakstisku paziņojumu brīvā formā, ar telegrammu vai ar faksimila sakaru palīdzību, paziņot par to Apdrošinātājam;
 - 2) ja TL ir aprīkots ar meklēšanas un atklāšanas sistēmu, nekavējoties aktivizēt šo sistēmu un paziņot par notikušo šo sistēmu apkalpojošajai organizācijai saskaņā ar dotās sistēmas apkalpošanas līguma un/vai instrukcijas prasībām;
 - 3) iesniegt visus apdrošināšanas pieteikumā norādītos aizdedzes atslēgu un pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu komplektus un to sastāvdaļas, bet, ja apdrošināšanas pieteikumā nav minēts apdrošinātā TL atslēgu vai pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu skaits, tad nodot visus attiecīgi rūpnieciski paredzētos vai ar dīlera starpniecību izgatavotos komplektus (izņemot atslēgu komplektu un/vai pretaizdzīšanas iekārtu vadības līdzekļu komplektu, kas, iestājoties TL laupīšanas riskam, ir nolaupīti kopā ar transportlīdzekli), par ko iesniegšanas brīdī Apdrošinājuma ņēmējs (vai Apdrošinātājs) un Apdrošinātājs paraksta attiecīgu pieņemšanas-nodošanas aktu;
 - 4) iesniegt Apdrošinātājam dokumentus (dokumentu), kas garantē to, ka gadījumā, ja apdrošinātās TL tiks atrasts pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksāšanas (tai skaitā pēc līguma darbības izbeigšanās), apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs apņemas atgriezt agrāk izmaksāto apdrošināšanas atlīdzības summu vai nodot atrasto TL Apdrošinātāja īpašumā (šajā gadījumā TL jābūt brīvam no trešo personu prasībām, kā arī aizliegumiem un ierobežojumiem).

**10. Pieteikuma par apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu izskatīšanas kārtība un termiņi,
zaudējuma un apdrošināšanas atlīdzības apmēra noteikšana, apdrošināšanas atlīdzības
izmaksāšanas nosacījumi**

- 10.1. Apdrošināšanas atlīdzību izmaksā pēc tam, kad Apdrošinātājam ir iesniegti visi šajos noteikumos minētie ar apdrošināšanas gadījumu saistītie dokumenti, Apdrošinātājs ir veicis bojātā TL apskati un sastādījis apskates aktu, ir noskaidroti negadījuma apstākļi, iemesli, aprēķināts zaudējumu apmērs, un Apdrošinātājs ir atzinis notikušo negadījumu par apdrošināšanas gadījumu.
- 10.2. Lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošinātājs pieņem 30 (trīsdesmit) dienu laikā, skaitot no brīža, kad Apdrošinātais un/vai Apdrošinājuma nēmējs ir pilnīgi un pienācīgi izpildījuši šo noteikumu 9. sadalā minētos pienākumus.
- 10.3. Ja Apdrošinājuma nēmējs ir fiziskā persona, Apdrošinātāja pienākums ir ne vēlāk kā viena mēneša laikā no dienas, kad saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzību, rakstveidā informēt Apdrošinājuma nēmēju par papildu dokumentiem, kas nepieciešami, lai varētu pieņemt lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu.
- 10.4. Ja Apdrošinātājs pieņemis lēmumu par atteikumu izmaksāt apdrošināšanas atlīdzību, tas 10 dienu laikā pēc lēmuma pieņemšanas nosūta Apdrošinājuma nēmējam un Apdrošinātājam motivētu rakstveida paziņojumu. Piemērojot šo Apdrošināšanas noteikumu 3.2., 3.3., 3.4., 3.5. un/vai 3.7. punktus, Apdrošinātājs izvērtē cēloņsakarību starp notikušā negadījuma cēloņiem un šo Apdrošināšanas noteikumu 3.2., 3.3., 3.4., 3.5. un/vai 3.7. punktos minētajiem gadījumiem.
- 10.5. Ja Apdrošinātājam objektīvu iemeslu dēļ nav iespējams ievērot 10.2. punktā noteikto termiņu (tai skaitā arī gadījumā, ja Apdrošinātājam rodas šaubas par Apdrošinātā tiesībām uz apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu), to var pagarināt uz laiku, kas nav ilgāks par sešiem mēnešiem no dienas, kad saņemts iesniegums par apdrošināšanas atlīdzības saņemšanu. Apdrošinātājs nosūta motivētu rakstveida paziņojumu par termiņa pagarināšanu personai, kurai ir tiesības saņemt apdrošināšanas atlīdzību atbilstoši noslēgtajam apdrošināšanas līgumam.
- 10.6. Apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību 15 (piecpadsmit) dienu laikā pēc tam, kad pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, ja vien apdrošināšanas atlīdzības izmaka nav paredzēta periodisku maksājumu vai nodrošināmo pakalpojumu veidā vai Apdrošinātājs un apdrošināšanas atlīdzības saņēmējs pēc tam, kad pieņemts lēmums par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, nav vienojušies par citu apdrošināšanas atlīdzības izmaksas kārtību.
- 10.7. Apdrošinātāja nodrošināmo pakalpojumu saņemšanas gadījumā Apdrošinājuma nēmējam ir pienākums samaksāt Apdrošinātājam nesamaksāto apdrošināšanas prēmijas daļu pirms Apdrošinātāja nodrošināmo pakalpojumu saņemšanas, ja Apdrošinātājs un Apdrošinājuma nēmējs nav vienojušies par citu Apdrošinātāja nodrošināmo pakalpojumu saņemšanas kārtību. Par Apdrošinātāja nodrošināmajiem pakalpojumiem tiek uzskatīti apdrošinātā TL glābšanas un transportēšanas izdevumi, kā arī trešo personu sniegtie apdrošinātā TL remonta pakalpojumi.
- 10.8. Ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts pašrisks, tā summa tiek atskaitīta no izmaksājamās apdrošināšanas atlīdzības. Ja apdrošināšanas atlīdzības izmaka ir paredzēta nodrošināmo pakalpojumu veidā, Apdrošinātājam vai Apdrošinājuma nēmējam (līzinga gadījumā) ir pienākums 5 (piecu) darba dienu laikā, skaitot no attiecīga Apdrošinātāja paziņojuma saņemšanas dienas, ieskaitīt pašiska summu Apdrošinātāja norēķinu kontā vai samaksāt kasē.

Ja apdrošināšanas līguma darbības laikā tiek pieteikts trešais apdrošināšanas gadījums, tad uz šo apdrošināšanas gadījumu tiek noteikts pašrisks 150,00 LVL (Viens simts piecdesmit Latu 00 santīmu) apmērā, pieteiktajam ceturtajam apdrošināšanas gadījumam un uz visiem turpmākajiem apdrošināšanas gadījumiem – pašrisks LVL 300,00 (Trīs simti Latu 00 santīmi), izņemot gadījumu, kad apdrošināšanas polisē noteiktais pašrisks ir lielāks. Ja apdrošināšanas polisē noteiktais pašrisks ir lielāks, tad tiek piemērots apdrošināšanas polisē noteiktais pašrisks.

Apdrošinātājam vai Apdrošinājuma nēmējam ir pienākums samaksāt Apdrošinātājam papildus pašrisku LVL 150,00 apmērā, ja apdrošinātā TL vadītāja, kas izraisījis ceļu satiksmes

negadījumu, vadīšanas stāžs ir mazāks par 2 (diviem) gadiem.

10.9. Apdrošināšanas atlīdzības izmaka par nozagto vai nolaupīto TL, tiek veikta pēc tam, kad noslēgta papildus vienošanās starp Apdrošināto un Apdrošinātāju par pušu savstarpējām attiecībām nolaupītā TL atrašanas gadījumā.

10.10. Iestājoties apdrošināšanas risku 1. variantā „BOJĀJUMI” minētajiem riskiem, ja par attiecīgo gadījumu netiek paziņots policijā vai arī spēkā esošajos normatīvajos aktos noteiktajos gadījumos nav aizpildīts saskaņotais paziņojums, Apdrošinātājs izmaksā atlīdzību, kas visā apdrošināšanas periodā nepārsniedz 10% (desmit procentus) no apdrošināšanas līgumā minētās apdrošinājuma summas, bet ne vairāk par LVL 500,00 (Pieci simti Lati 00 santīmi) par katru apdrošināšanas gadījumu. Šī punkta nosacījumi neattiecas uz gadījumiem, kad:

- 1) Apdrošinātajam, Apdrošinājuma ḥēmējam, TL turētājam vai TL vadītājam ir bijusi zināma TL bojājumus nodarījis persona vai transportlīdzeklis, vai arī viņa rīcībā bija pietiekama informācija to noskaidrošanai;
- 2) Apdrošinātais, Apdrošinājuma ḥēmējs, TL turētājs vai TL vadītājs ir pārkāpis normatīvo aktu prasības, nepazīnojot par attiecīgo gadījumu policijai vai arī neaizpildot saskaņoto paziņojumu. Gadījumā, ja Apdrošinātajam, Apdrošinājuma ḥēmējam, TL turētājam vai TL vadītājam ir šaubas par zaudējumu apmēru, viņam ir pienākums pieaicināt ekspertus zaudējuma novērtēšanai. Gadījumā, ja Apdrošinātajam, Apdrošinājuma ḥēmējam, TL turētājam vai TL vadītājam ir šaubas par bojājumu rašanās cēloņiem, viņam ir pienākums rīkoties atbilstoši šo apdrošināšanas noteikumu 9.1.1. punktam.

10.11. Aprēķinot apdrošināšanas atlīdzības summu par apdrošināšanas objekta bojājumiem, apdrošinātājs nem vērā to detaļu un mezglu vērtību, kuri ir jānomaina, bojāto detaļu un mezglu nomainīšanas un remonta darbu apmaksu, izlietoto materiālu vērtību, kā arī apdrošināšanas objekta nolietojumu uz negadījuma brīdi. Tieki atlīdzināti tikai to mezglu un detaļu nomainīšanas un remonta vērtība, kuru sabojāšanos ir izsaucis apdrošināšanas gadījums. Apdrošinātā TL bojāto detaļu un mezglu nmaiņa tiek ietverta aprēķinā pie nosacījuma, ka tie atjaunošanas remonta ceļā nevar tikt salaboti un turpmāk izmantojami, vai arī, ja šis remonts nav ekonomiski izdevīgs, jo tas pārsniedz kopējo nmaiņas vērtību (nemot vērā detaļas, izejmateriālu un darbu izcenojumu). Apdrošināšanas objekta detaļu vai papildus aprīkojuma nolietojumu aprēķina apdrošinātājs, nemot vērā apdrošināšanas objekta vai papildus aprīkojuma izlaiduma gadu, modeli un citus kritērijus, pamatojoties uz Latvijas Republikas normatīvajiem aktiem.

10.12. Nosakot zaudējuma apmēru, tiek nemtas vērā tirgus cenas par detaļām un darbu vietā, kur tiek veikta TL detaļu nmaiņa un TL remonts.

10.13. Apdrošinātājs atlīdzina izdevumus, kas saistīti ar TL remonta procesā atklāto slēpto bojājumu un defektu novēšanu, ja atklātie bojājumi un defekti saistīti ar apdrošināšanas gadījumu.

10.14. Atklājot slēptos bojājumus un defektus, Apdrošinājuma ḥēmēja vai Apdrošinātā pienākums ir pirms to novēšanas par to rakstiski paziņot Apdrošinātājam, lai tas varētu sastādīt papildus apskates aktu.

10.15. Ja apdrošināšanas gadījuma rezultātā TL nevar pārvietoties savā gaitā, Apdrošinātājs atlīdzina Apdrošinājuma ḥēmējam vai Apdrošinātājam dokumentāli apstiprinātus bojātā TL transportēšanas izdevumus līdz stāvvietai (garāžai) vai līdz remonta vietai, bet ne vairāk kā 1% (viena procenta) apmērā no apdrošinājuma summas.

10.16. Apdrošinātā TL pilnīgas bojājas, zādzības vai laupīšanas gadījumā apdrošināšanas atlīdzības izmaka ir iespējama pēc viena no diviem variantiem:

- 1) apdrošinājuma summas apmērā, atskaitot nolietojumu un franšizi, pie nosacījuma, ka bojātais TL tiek nodots Apdrošinātājam. Šajā gadījumā TL ir jābūt noņemtam no uzskaites un jābūt atmuitotam, lai nodotu Apdrošinātājam. Apdrošinātājs nesedz izdevumus, kas saistīti ar TL noņemšanu no uzskaites. Nododot TL Apdrošinātājam, tiek sastādīts pieņemšanas - nodošanas akts ar komplektācijas uzskaiti;
- 2) apdrošinājuma summas apmērā, atskaitot nolietojumu, franšizi un TL atlieku vērtību, pie nosacījuma, ka TL atliekas paliek pie Apdrošinātā.

10.17. Nosakot apdrošināšanas objekta, tā detaļu vai papildus aprīkojuma vērtību pirms zādzības,

laupīšanas vai bojāejas, Apdrošinātājs aprēķina apdrošināšanas objekta nolietojumu 1% (viens procents) mēnesī, skaitot no apdrošināšanas līguma spēkā stāšanās dienas no apdrošināšanas vērtības apdrošināšanas līguma slēgšanas dienā.

- 10.18. Pēc apdrošināšanas atlīdzības izmaksas par nozagto vai nolaupīto TL vai gadījumā, kad apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta sakarā ar TL pilnīgu bojāju, apdrošināšanas līguma darbība izbeidzas. Parējos gadījumos apdrošināšanas līgums paliek spēkā līdz tā darbības termiņa notecešanai.
- 10.19. Ja Apdrošinātājs vai transportlīdzekļa reģistrācijas apliecībā norādītais nomnieks vai turētājs ir pievienotās vērtības nodokļa maksātājs un saņem apdrošināšanas atlīdzību naudā, apdrošināšanas atlīdzība tiek izmaksāta, neiekļaujot aprēķinā pievienotās vērtības nodokli.

11. Pušu tiesības un pienākumi

- 11.1. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, apdrošinātājs izmaksā apdrošināšanas atlīdzību apdrošināšanas līgumā noteiktajai personai.
- 11.2. Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā pienākumi ir:
 - 1) trīs kalendāro dienu laikā no apdrošinātā TL noņemšanas no uzskaites vai pārreģistrācijas, vai pēc TL reģistrācijas dokumentu, reģistrācijas (numura) zīmju nomaiņas, rakstiski paziņot par to Apdrošinātājam, lai izdarītu attiecīgus grozījumus apdrošināšanas līgumā;
 - 2) uzturēt apdrošināto TL darba kārtībā, veikt drošības pasākumus, lai nepieļautu apdrošinātā TL bojāšanu, bojāju, zādzību vai laupīšanu;
 - 3) nekavējoties rakstiski paziņot Apdrošinātājam, ja nolaupītais vai nozagtais TL ir atrasts un atgriezts Apdrošinājuma ņēmējam vai Apdrošinātājam, kā arī ja ir kļuvusi zināma nolaupītā vai nozagtā TL atrašanās vieta;
 - 4) nekavējoties rakstiski paziņot Apdrošinātājam par to, ka vainīgā persona ir pilnībā vai daļēji atlīdzinājusi nodarītos zaudējumus;
 - 5) atmaksāt Apdrošinātājam saņemto apdrošināšanas atlīdzību pilnā apmērā vai tā noteiktu daļu, ja LR likumdošanā noteiktā prasības noilguma termiņā, tika atklāti apstākļi, kuri pēc likuma vai saskaņā ar šiem Apdrošināšanas noteikumiem pilnībā vai daļēji liez Apdrošinātājam saņemt apdrošināšanas atlīdzību;
 - 6) neatstāt apdrošinātājā TL reģistrācijas apliecību, TL atslēgas un pretaizdzīšanas sistēmas pulti un/vai ierīces;
 - 7) pēc Apdrošinātāja pieprasījuma nodot viņam bojātās apdrošinātā TL detaļas un mezglus, kuras tika nomainītas remonta procesā;
 - 8) uzturēt darba stāvoklī TL meklēšanas un atklāšanas sistēmas, tai skaitā veikt šo sistēmu testēšanu, apkalpošanu, apmaksāt meklēšanas sistēmu operatoru pakalpojumus;
 - 9) atstājot TL bez uzraudzības, izmantot (iedarbināt) visas pretaizdzīšanas sistēmas, kas uzstādītas TL.
- 11.3. Apdrošinātājam ir tiesības:
 - 1) pārbaudīt Apdrošinājuma ņēmēja un Apdrošinātā sniegto informāciju, kā arī pārbaudīt apdrošināšanas līguma noteikumu izpildi (ievērošanu);
 - 2) pieprasīt grozīt apdrošināšanas līguma noteikumus vai prasīt papildus apdrošināšanas prēmijas samaksu proporcionāli riska palielinājumam, ja viņam ir kļuvis zināms vai Apdrošinājuma ņēmējs un/vai Apdrošinātā tam ir paziņojis par apstākļiem, kas palielina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību;
 - 3) Pieprasīt no Apdrošinājuma ņēmēja, Apdrošinātā, TL turētāja un/vai TL tiesīgajiem lietotājiem informāciju, kas nepieciešama apdrošināšanas gadījuma iestāšanas fakta konstatēšanai un tā apstākļu noskaidrošanai;
 - 4) veikt bojātā TL apskati un apsekošanu.

12. Apdrošinātā riska iestāšanās iespējamības palielināšanās

- 12.1. Apdrošinātājam un/vai Apdrošinājuma ņēmējam apdrošināšanas līguma darbības laikā ir pienākums rakstveidā, tiklīdz tas ir iespējams, paziņot Apdrošinātājam par visiem tam

- zināmajiem apstākļiem, kuri var ievērojami palielināt apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību vai iespējamo zaudējumu apjomu, to starpā arī par TL iznomāšanu, nodošanu līzingā vai patapinājumā, iekīlāšanu, apdrošinātā TL reģistrācijas dokumentu, atslēgu, signalizācijas vadības pults un numura zīmes nozaudēšanu vai zādzību.
- 12.2. Apdrošināšanas līguma darbības laikā Apdrošinātājam ir tiesības pārbaudīt apdrošināto TL, lai pārliecinātos, vai nav notikušas izmaiņas sākotnējā informācijā. Apdrošinājuma ņemēja un Apdrošinātā pienākums ir nekavējoties, bet ne vēlāk, ka 3 (trīs) darba dienu laikā, skaitot no Apdrošinātāja paziņojuma saņemšanas dienas, uzrādīt Apdrošinātājam apdrošināto TL.
- 12.3. Ja Apdrošinātais vai Apdrošinājuma ņemējs ar ļaunu nolūku vai rupjas neuzmanības dēļ nav izpildījis šo noteikumu 12.1. un/vai 12.1. punktos noteiktās prasības, Apdrošinātājam ir tiesības neizmaksāt apdrošināšanas atlīdzību. Šajā gadījumā Apdrošinātājs var izbeigt apdrošināšanas līgumu un neatmaksāt Apdrošinājuma ņemēja iemaksāto apdrošināšanas prēmiju.
- 12.4. Apdrošinātājam, ja tam ir paziņots par apstākļiem, kas paaugstina apdrošinātā riska iestāšanās iespējamību, vai šo noteikumu 12.2. punktā noteiktajā kārtībā nav uzrādīts apdrošinātais TL, Latvijas Republikas normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā ir tiesības uz apdrošināšanas līguma noteikumu grozīšanu un/vai papildus apdrošināšanas prēmijas samaksu proporcionāli riska palielinājumam.
- 12.5. Apdrošinātāja, Apdrošinājuma ņemēja un Apdrošinātā tiesiskās attiecības, kas nav noteiktas un atrunātas šajā sadalījā, tiks risinātas saskaņā ar Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

13. Regresa tiesības.

- 13.1. Ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu Apdrošinātājam, Apdrošinātājs izmaksātās summas apmērā pārņem Apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem.
- 13.2. Saņemot apdrošināšanas atlīdzību, Apdrošinātais atsakās par labu Apdrošinātājam no savu pirmprasības tiesību īstenošanas pret personu, kura ir atbildīga par apdrošināšanas gadījuma rezultātā nodarīto zaudējumu. Apdrošinātājam ir pienākums nodot apdrošinātājam visu apdrošinātā rīcībā esošo informāciju, kā arī veikt citas formalitātes, kas ir nepieciešamas apdrošinātāja regresa prasību tiesību īstenošanai. Gadījumā, ja regresa tiesību realizācija nav iespējama, Apdrošinājuma ņemēja vai Apdrošinātā ļaunā nolūka vai rupjas neuzmanības dēļ, Apdrošinātājam ir pienākums 15 darba dienu laikā pēc Apdrošinātāja pieprasījuma saņemšanas dienas atmaksāt viņam izmaksāto apdrošināšanas atlīdzību tādā apmērā, par kādu nav iespējama regresa prasība.

14. Strīdu izšķiršanas kārtība

- 14.1. Lēmumu par apdrošināšanas atlīdzības izmaksu vai atteikumu var pārsūdzēt apdrošinātāja atbilstošas struktūrvienības vadītājam 30 dienu laikā no tā saņemšanas dienas.
- 14.2. Visi strīdi un domstarpības, kas rodas starp apdrošinātāju un apdrošinājuma ņemēju vai apdrošināto uz apdrošināšanas līguma pamata, tiek risināti sarunu ceļā. Ja savstarpēja vienošanās netiek panākta, jebkurš strīds, domstarpība vai prasība, ko cels apdrošinātājs, apdrošinājuma ņemējs vai apdrošinātais, kas izriet no apdrošināšanas līguma, kas skar to vai tā pārkāpumu, izbeigšanu vai spēkā neesamību, tiks izšķirts tiesā saskaņā ar Latvijas Republikas spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem.

15. Fizisko personu datu aizsardzība

- 15.1. Slēdzot apdrošināšanas līgumu, Apdrošinājuma ņemējs apliecina, ka atļauj Apdrošinātājam, kā sistēmas pārzinim, personas datu saņēmējam un personas datu operatoram, apstrādāt apdrošinājuma ņemēja datus, tai skaitā, sensitīvos personas datus un personas identifikācijas (klasifikācijas) kodus, saskaņā ar Fizisko personu datu aizsardzības likumu un citiem Latvijas Republikā spēkā esošajiem normatīviem aktiem. Šajā punktā minētais apliecinājums ir spēkā arī uz tām fiziskām personām, kas slēdz apdrošināšanas līgumus juridiskas personas vārdā.

"BALVA" AAS Juridiskās pārvaldes
priekšnieks A.Rjabikins
50.10.2008

Autoapdrošināšanas pārvaldes
priekšnieks
M. Magiņš
50.10.2008

Ainārs Puke
J. Krievs